

РОЗДІЛ 8 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

УДК 821.111-4Бейлі:81'37

КОНЦЕПТ РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА В ЕСЕ ПОЛА БЕЙЛІ ПРО КОНСТАНТИНА БРАНКУЗІ

THE CONCEPT OF ROMANIAN CULTURE IN THE ESSAY OF PAUL BAILEY ON CONSTANTIN BRANCUSI

Луньова Т.В.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської та німецької філології
Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка

У статті проаналізовано концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА, утілений в есе письменника-романіста Пола Бейлі про скульптора Константіна Бранкузі (Бринкуша). Методологічною основою дослідження є когнітивно-дискурсивна парадигма. З'ясовано, що концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА вербалізовано в есе в сукупності вибраних складників, що уможливлює виконання цим концептом певних функцій із метою реалізації комунікативної мети автора есе. Визначено, що структуру концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА в тексті есе становлять такі концепти: РУМУНІЯ (та його специфікатори ВОЛОЩИНА, ОЛТЕНІЯ, ХОБІЦА, КРАЙОВА, БУХАРЕСТ); НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО (та його репрезентанти РИТУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО, РІЗЬБЯРСТВО, САКРАЛЬНА АРХІТЕКТУРА, КИЛИМАРСТВО, ВИШИВКА); ПТАХ, КВІТКА, ЗВІР, ОРНАМЕНТ; ДУША; ПОХОДЖЕННЯ (та його репрезентанти РІДНА КРАЇНА, МІСЦЕ НАРОДЖЕННЯ, НАЦІОНАЛЬНІСТЬ); ВЛАСНЕ ІМ'Я (цей концепт представлений прецедентними онімами Константін Бранкузі (Бринкуш), Ежен Іонеску, Еміль Чоран, Панаїт Істраті). Завдяки актуалізації цих складників концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА виконує в тексті есе три функції: інформаційну, інтерпретаційну та виховну.

Ключові слова: когнітивно-дискурсивна парадигма, мистецтвознавчий дискурс, есе, концепт, структура, функція.

В статье проанализирован концепт РУМЫНСКАЯ КУЛЬТУРА, воплощенный в эссе писателя-романиста Пола Бейли о скульпторе Константине Бранкузи (Константине Брынкуше). Методологическое основание исследования составляет когнитивно-дискурсивная парадигма. Выяснено, что концепт РУМЫНСКАЯ КУЛЬТУРА verbalизирован в эссе в совокупности избранных составляющих, что позволяет ему выполнять определенные функции, направленные на достижение коммуникативной цели, поставленной автором эссе. Структуру концепта РУМЫНСКАЯ КУЛЬТУРА в тексте эссе составляют концепты: РУМЫНИЯ (и его спецификаторы: ВАЛАХИЯ, ОЛТЕНИЯ, ХОБИЦА, КРАЙОВА, БУХАРЕСТ); НАРОДНОЕ ИСКУССТВО (и его репрезентанты РИТУАЛЬНОЕ ИСКУССТВО, РЕЗЬБА, САКРАЛЬНАЯ АРХИТЕКТУРА, КОВРОТКАЧЕСТВО, ВЫШИВКА), ПТИЦА, ЦВЕТОК, ЗВЕРЬ, ОРНАМЕНТ; ДУША; ПРОИСХОЖДЕНИЕ (и его репрезентанты РОДНАЯ СТРАНА, МЕСТО РОЖДЕНИЯ, НАЦИОНАЛЬНОСТЬ); ИМЯ СОБСТВЕННОЕ (этот концепт представлен прецедентными именами Константин Бранкузи (Брынкуш), Эжен Ионеску, Эмиль Чоран, Панаїт Истраті). Благодаря актуализации этих составляющих концепт РУМЫНСКАЯ КУЛЬТУРА выполняет в тексте эссе три функции: информационную, интерпретационную и воспитательную.

Ключевые слова: когнитивно-дискурсивная парадигма, искусствоведческий дискурс, эссе, концепт, структура, функция.

The article focuses on the analysis of the concept ROMANIAN CULTURE verbalized in the essay of the modern writer Paul Bailey on the sculptor Constantin Brancusi. The research is methodologically grounded in the cognitive-discursive paradigm. It has been revealed that the concept ROMANIAN CULTURE is objectified in the essay as an interrelated combination of a number of selected conceptual constituents which enables the given concept to perform a range of functions that help the author of the text to achieve his communicative aim. The structure of the concept ROMANIAN CULTURE in the essay is composed of the following concepts: ROMANIA (and the concepts that specify it WALLACHIA, OLTEНИЯ, HOBITZA, CRAIOVA, BUCHAREST); FOLK ART (and its conceptual representatives RITUAL ART, CARVING, SACRED ARCHITECTURE, TAPESTRY MAKING, EMBROIDERY); BIRD, FLOWER, BEAST, ORNAMENT; SOUL; ORIGIN (and its conceptual representatives NATIVE COUNTRY, BIRTH PLACE, NATIONALITY); PERSONAL NAME (represented by the precedent names Constantin Brancusi (Brâncusi, Bruncoosh), Eugène Ionesco, Emil Cioran, Panait Istrati). The actualization of these conceptual components enables the concept ROMANIAN CULTURE to perform three functions in the essay, namely the functions of informing, interpreting, and upbringing.

Key words: cognitive-discursive paradigm, discourse on art, essay, concept, structure, function.

Постановка проблеми. Здійснюючи наприкінці ХХ століття стислий історичний огляд когнітивної лінгвістики, аналізуючи її ключові методологічні засади та відповідаючи на критику цієї мовознавчої парадигми, один із провідних лінгвокогнітологів О.С. Кубрякова відзначила, що головний розвиток когнітивної (або ж когнітивно-функціональної, когнітивно-дискурсивної парадигми) спостерігається на початку ХХІ століття [10, с. 6]. Ці прогнози повною мірою справдилися. Так, сьогодні, у першій чверті ХХІ століття, виконано цілий ряд праць, спрямованих на розроблення методології когнітивно-дискурсивного аналізу [19; 3], здійснено численні емпіричні дослідження в галузі когнітивно-дискурсивної парадигми [6; 9; 14; 15 та інші], а також створено роботи, сфокусовані на теоретичному осмисленні та систематизації методологічних зasad когнітивно-дискурсивної парадигми [7; 8; 11; 16]. Такий інтенсивний розвиток когнітивно-дискурсивної парадигми обумовлений, перш за все, її експланаторною потужністю – здатністю обґрунтовано інтерпретувати лінгвальні факти. Важливу роль у цій інтерпретації відіграє обраний у когнітивно-дискурсивній лінгвістиці ракурс дослідження, а саме: розгляд мовних одиниць і структур через їхній зв'язок із ментальними одиницями та структурами. Такий ракурс уможливлює поглиблення розуміння того, як відбувається смислотворення під час побудови текстів різних типів, що дає змогу зробити внесок у розв'язання одного з кардинальних лінгвістичних питань про взаємозв'язок значення мовою одиниці та її функцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Емпіричні когнітивно-дискурсивні дослідження можна систематизувати залежно від об'єкта дослідження, типу дискурсу зокрема: політичний [напр., 4], економічний [напр., 15], медичний [напр., 1], художній [напр., 18] дискурси тощо. Серед цих типів дедалі більшу увагу дослідників привертає мистецтвознавчий дискурс. Науковцями охарактеризовано мистецтвознавчий дискурс як «специфічний мовний простір, для якого характерні особлива ситуація спілкування та набір лексики на певну тематику» [2, с. 62], запропоновано ряд комплементарних дефініцій мистецтвознавчого дискурсу [5, с. 49–50; 12, с. 67; 17], обґрунтовано виокремлення мистецтвознавчого дискурсу як окремого різновиду на основі 4 дискурсивних ознак за В.І. Карасиком [2, с. 63], а також як окремого типу професійного дискурсу [17], виділено основні риси мистецтвознавчого дискурсу [2, с. 64; 17], його функції [17], опи-

сано кореляцію з іншими видами дискурсу [17], а також визначено лексичні та стилістичні особливості мистецтвознавчого дискурсу [2, с. 65–66; 12, с. 68–74].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Науковці, які займаються питаннями дослідження мистецтвознавчого дискурсу, одностайно зазначають, що цей складний феномен є не досить вивченим сьогодні [2, с. 66; 12, с. 75; 17]. Зокрема, в аспекті аналізу сукупності концептів, вербалізованих у мистецтвознавчому дискурсі, здійснено лише перші кроки: виділено базові концепти англомовного мистецтвознавчого дискурсу [2, с. 66].

Постановка завдання. Стаття покликана зробити внесок у вивчення концептоаповнення сучасного англомовного мистецтвознавчого дискурсу. Метою статті є проаналізувати структуру та визначити функції концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА в есе письменника Пола Бейлі про скульптора Константіна Бранкузі [20].

Виклад основного матеріалу. Концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА є одним із ключових концептів в аналізованому есе, оскільки саме він виконує роль провідного концепту-інтерпретатора і цією якістю пов'язаний зі стратегією інтерпретації, котра є питомою мистецтвознавчому дискурсу [5, с. 52]. Саме за допомогою концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА Пол Бейлі інтерпретує мистецтво Константіна Бранкузі. Важлива роль концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА у симіловій організації есе “Constantin Brancusi” закономірно виявляється в його регулярній вербалізації в тексті есе, а також у тому, що цей концепт об'єктивований на самому початку і в самому кінці тексту, тобто у двох сильних текстових позиціях.

Розглянемо структуру концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА, як він утілений у досліджуваному мистецтвознавчому тексті. До складу цього концепту входять такі ментальні одиниці:

1. **Концепти, пов'язані з означенням культурно-специфічної території.** 1.1. Насамперед, це **концепт РУМУНІЯ**, репрезентований у тексті топонімом *Romania* [20, с. 256, 260, 261]. Цей концепт специфікується завдяки концептам, які позначають історичну область у Румунії – **концепт ВОЛОЩИНА (ВАЛАХІЯ)**: *Wallachia* [20, с. 257], частину цієї області – **концепт ОЛТЕНІЯ**: *Oltenia* [20, с. 257], село в цій області – **концепт ХОБІЦА**: *Hobita* [20, с. 257], а також місто у Румунії – **концепт КРАЙОВА** (*Craiova* [20, с. 258]) та столицю Румунії – **концепт БУХАРЕСТ** (*Bucharest* [20, с. 258]). Виділені вище

концепти в есе актуалізуються в контекстах актуалізації концептів, які репрезентують певні культурні феномени, наприклад концепт РУМУНІЯ – у контексті актуалізації концепту ВЛАСНЕ ІМ'Я: “*There's his name, to begin with. Hearing it spoken for the first time outside his native Romania ...*” [20, с. 256], концепт ОЛТЕНІЯ – у контексті актуалізації концепту НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО: “*Hobita [...] is in the region of Wallachis called Oltenia. The Oltenians were accustomed to building their own wooden houses, designing and making the furniture they needed. The local genius for carving elaborate door frames, gates, and columns – a talent nurtured and developed over centuries – was still finding expression during Brancusi's formative years*” [20, с. 257], концепти КРАЙОВА та БУХАРЕСТ – у контексті вербалізації концептів МИСТЕЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД і МИСТЕЦЬКИЙ ПРИЗ: “*Every monograph on Brancusi reveals that he studied at the School of Arts and Crafts in Craiova, then at the School of Fine Arts in Bucharest, where he won many prizes*” [20, с. 258].

2. Концепт НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО представлений у тексті есе такими концептами: **2.1. РИТУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО**: “... *the anonymous art of generations of peasantry. It is possible to see, in those remaining village graveyards that escaped Nicolae Ceausescu's bulldozers, the eerily beautiful “death poles” that rise out of the earth heavenwards...*” [20, с. 257]; **2.2. РІЗЬБЯРСТВО**: “*The local genius for carving elaborate door frames, gates, and columns – a talent nurtured and developed over centuries – was still finding expression during Brancusi's formative years*” [20, с. 257]; **2.3. САКРАЛЬНА АРХІТЕКТУРА**: “*His [Brancusi's] great-grandfather Ion had been responsible for many of the wooden churches in and around Hobita...*” [20, с. 257]; **2.4. КИЛИМАРСТВО** і **2.5. ВИШИВКА**: “*Brancusi's ancestors produced tapestries an exquisite works of embroidery with which to decorate their cottages...*” [20, с. 257]. При цьому підкреслюються високі естетичні якості предметів народної культури (“*the eerily beautiful “death poles”*” [20, с. 257], “*elaborate door frames, gates, and columns*” [20, с. 257], “*exquisite works of embroidery*” [20, с. 257]) та їхня сучасна культурна цінність (“... *it is the Oltenian carpet that even now attracts collectors and antique dealers*” [20, с. 257]).

3. Концепти ПТАХ, КВІТКА, ЗВІР, ОРНАМЕНТ як часті мотиви, зображені на Олтенських килимах: “*The designs are of birds (the hoopoe is a constant), flowers, and beasts, but there are abstract patterns, too*” [20, с. 257].

4. Концепт ДУША як смисл, утілений у багатьох творах народного румунського мистецтва: “... “*death poles*” that rise out of the earth heavenwards. [...] what the poles signified – the soul of the dead person embarking on its last journey” [20, с. 257] і важливий у румунській культурі загалом: “*It is common in Romania for people to talk of the soul – suflet is a word you will hear on the janitor's lips...*” [20, с. 261]. У наведеному контексті велика значущість концепту ДУША саме для румунської культури есплікується завдяки подвійному означуванню цього концепту – спершу англійською (*soul*), а потім румунською (*suflet*) мовами, до того ж румунське слово виділено в тексті курсивом.

5. Концепт ПОХОДЖЕННЯ. Він репрезентований у тексті есе концептами **2.1. РІДНА КРАЇНА** (“*his native Romania*” [20, с. 256], “*the country of his birth*” [20, с. 256]), **2.2. МІСЦЕ НАРОДЖЕННЯ** (“*Hobita, where Brancusi was born in 1876...*” [20, с. 257]) і **2.3. НАЦІОНАЛЬНІСТЬ** (“*the young Romanian*” [20, с. 258]).

6. Концепт ВЛАСНЕ ІМ'Я: “*There's his name, to begin with. Hearing it spoken for the first time outside his native Romania, you would probably assume him to be of Italian origin...*” [20, с. 256]. У наведеному текстовому фрагменті, який є початком есе, концепт ВЛАСНЕ ІМ'Я об'єктивовано за допомогою словосполучення *his name* у контексті актуалізації концепту РУМУНІЯ завдяки власній назві *Romania*.

Концепт ВЛАСНЕ ІМ'Я представлений у тексті есе прецедентними онімами (термін О.А. Нахімової [13]) – іменами видатних культурних діячів румунського походження: **6.1. Іменем Константіна Бранкузі (Бринкуша)**: “*The great sculptor we persist in calling Brancusi is known in the country of his birth as Brâncusi, which is pronounced Bruncoosh*” [20, с. 256], **6.2. Ежена Йонеску** та **6.3. Еміля Чорана**: “*Unlike Eugène Ionesco and the maverick philosopher Emil Cioran...*” [20, с. 256], а також **6.4. Панаїта Істраті**: “... *Panait Istrati, whose chronicles of love and brigandry among the Romanian peasants were very popular in France in the '20s and '30s*” [20, с. 258].

Сконструйований в аналізованому есе у сукупності описаних вище складників **концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА** виконує три функції: по-перше, інформаційну, по-друге, інтерпретаційну і, по-третє, виховну. Зазначені функції ідентифіковані нами з опорою на оглянуті вище дослідницькі праці, присвячені мистецтвознавчому дискурсу: наприклад, З.С. Хасанова, К.В. Мілетова і Н.П. Бугаєнко виділя-

ють емотивну, виховну й інформаційну функції цього виду дискурсу [17], а У.А. Жаркова пише про стратегії інтерпретації, опису та емотивної оцінки [5, с. 52].

Розглянемо ці функції концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА в тексті есе більш детально.

1. **Інформаційна функція** реалізується в тексті досліджуваного есе як надання інформації про джерела творчості Константіна Бранкузі, наприклад: “*It is possible to see, in those remaining village graveyards that escaped Nicolae Ceausescu's bulldozers, the eerily beautiful “death poles” that rise out of the earth heavenwards. Brancusi would have watched artisans carving and shaping them in Hobitza in his childhood*” [20, с. 257] – у цьому текстовому фрагменті концепти РИТУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО, РІЗЬБЯРСТВО, ХОБІЦА як складники концепту РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА слугують для повідомлення про перші дитячі враження митця, які потім відобразилися в його скульптурах. Розглянемо ще один приклад: “*One, or perhaps more than one, of these carpets must have hung on the wall in the living room of his family's house. The designs are of birds (the hoopoe is a constant), flowers, and beasts, but there are abstract patterns, too. Brancusi was obsessed with birds throughout his career; refining the Bird in Space into a shining bronze that seems to be already liberated from the pedestal on which it is permanently poised for flight. On some of the “death poles” a bird is perched at the very peak, its head leaning forward, ready to depart*” [20, с. 257–258]. У цьому фрагменті концепт ПТАХ вжито для інформування про витоки одного з головних образів у творчості Бранкузі.

2. **Інтерпретаційна функція** пов’язана з актуалізацією концепту ДУША: “*It is common in Romania for people to talk of the soul – suflet is a word you will hear on the janitor's lips – and Brancusi's soul is there, undoubtedly there, in the*

lyrical, soaring, aspiring objects he has given the world beyond Romania...” [20, с. 261]. У наведенному текстовому фрагменті суть мистецьких творів Бранкузі розкривається як така, що пов’язана з духовним.

3. **Виховна функція** реалізується в тексті есе як заклик довідатися та пам’ятати про вимову імені великого скульптора відповідно до фонетичних законів його рідної румунської мови, що є виявом справжньої освіченості та поваги: “*There's his name, to begin with. Hearing it spoken for the first time outside his native Romania, you would probably assume him to be of Italian origin: Bran-cu-si. At least three generations art critics and curators have either ignored or been unaware of the circumflex above the “a” and the cedilla beneath the “s” (which is not even available on most fonts in this country). // The great sculptor we persist in calling Brancusi is known in the country of his birth as Brâncusi, which is pronounced Brunoosh. The final “i” is never voiced. [...] It's a simple matter of education, of course...*” [20, с. 256].

Висновки. Проведене дослідження дає можливість зробити висновки, що концепт РУМУНСЬКА КУЛЬТУРА актуалізовано Полом Бейлі у своєму есе про Константіна Бранкузі (Бринкуша) в сукупності ретельно відібраних складників, що було мотивовано комунікативною метою, яку ставив перед собою автор, і яка виявилася у функціональній ролі означеного концепту в тексті.

Перспективи подальших пошуків у цьому науковому напрямі вбачаються у продовженні наукових досліджень структури та функцій концептів у мистецтвознавчих есе, які дають змогу розкрити як специфіку окремих мистецтвознавчих текстів, так і за умови накопичення достатньої кількості конкретних емпіричних досліджень уможливлять виявлення когнітивних і прагматичних закономірностей, притаманних сучасним англомовним мистецтвознавчим текстам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бєлова М.О. Вербалізація концепту HOPE / НАДІЯ у сучасному англомовному медичному дискурсі. URL:http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/144/1%D0%91%D0%84%D0%9B%D0%9E%D0%92%D0%90%28%D0%92%D0%90%D0%A1%D0%98%D0%9B%D0%AC%D0%95%D0%92%D0%90%29%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%A2%D0%AC%D0%AF_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82%D0%9D%D0%90%D0%94%D0%AF.doc (дата звернення: 14.06.2018).
2. Бельмесова М.О. Ключевые особенности искусствоведческого дискурса в рамках текстовой актуализации английского лингвокультурного концепта «Painting» (на материале монографии Г. Рейнольдса «Turner. World of art»). Вестник ЮУрГУ. Серия «Лингвистика». 2016. Т. 13. № 1. С. 62–68.
3. Голованева М.А. Когнитивно-дискурсивный метод анализа художественного драматургического текста. Международный научно-исследовательский журнал. 2016. № 5 (47). Ч. 2. С. 26–28.
4. Демьянков В.З. Политический дискурс как предмет политологической филологии. Политическая наука. Политический дискурс: История и современные исследования. Москва, 2002. № 3. С. 32–43.

5. Жаркова У.А. Воплощение знаковой природы изобразительного искусства в искусствоведческом дискурсе (на материале немецкоязычных музейных каталогов). Вестник Челябинского государственного университета. 2011. Вып. 60. № 33. С.49–52.
6. Иванченко Т.А. Когнитивно-дискурсивный анализ лексико-семантического поля, вербализующего концепт “MIGRANT” в современном немецком языке. Филологические науки. Вопросы теории и практики. Тамбов: Грамота. 2017. № 4 (70). Ч. 1. С. 106–112.
7. Как нарисовать портрет птицы: методология когнитивно-коммуникативного анализа языка: кол. монография / Е.В. Бондаренко, А.П. Матрынюк, И.Е. Фролова, И.С. Шевченко; Под. ред. И.С. Шевченко. Харьков: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2017. 246 с.
8. Кибрик А.А. Анализ дискурса в когнитивной перспективе: дисс. ... д-ра филолог. наук: спец. 10.02.19. Москва, 2003. 88 с.
9. Кофанова Г.П. Когнитивно-дискурсивный анализ концепта глобализации в немецком языке (на материале СМИ Германии): дисс. ... канд. филолог. наук: спец. 10.02.04. Калининград, 2006. 192 с.
10. Кубрякова Е.С. О когнитивной лингвистике и семантике термина «когнитивный». Вестник ВГУ. Серия лингвистика и межкультурная коммуникация. 2001. Вып. 1. С. 4–10.
11. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 196 с.
12. Милетова Е.В. Лингвистические особенности современного англоязычного искусствоведческого дискурса. Актуальные проблемы филологии: материалы Междунар. науч. конф. Пермь: Меркурий, 2012. С. 67–75.
13. Нахимова Е.А. Теория и методика когнитивно-дискурсивного исследования прецедентных онимов в современной российской массовой коммуникации: автореф. дисс. ... д-ра филолог. наук: спец. 10.02.19. Екатеринбург, 2011. 44 с.
14. Огаркова Г.А. Вербалізація концепту КОХАННЯ в сучасній англійській мові: когнітивний та дискурсивний аспекти: дис. ... канд. філолог. наук: 10.02.04. Київ, 2004. 221 с.
15. Олійник Н.А. Концепт НЕСТАЧА / SCARCITY в англомовному економічному дискурсі. «Південний архів»: зб. наук. пр.. Філологічні науки. Вип. LXIX. С. 114–117. URL: http://www.pa.stateuniversity.ks.ua/archive/69_2017/25.pdf (дата звернення 14.06.2018).
16. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 332 с.
17. Хасanova З.С., Милетова Е.В., Бугаенко Н.П. Некоторые параметры и характеристики англоязычного специализированного искусствоведческого дискурса. Вестник БГУ. 2014. № 2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/nekotorye-parametry-i-harakteristiki-angloyazychnogo-spetsializirovannogo-iskusstvovedcheskogo-diskursa> (дата звернення: 18.06.2018).
18. Хоменська І.В. Вербалізація концепту Україна в українському художньому дискурсі: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Київ, 2016. 20 с.
19. Dijk van T.A. Cognitive Discourse Analysis. An Introduction. URL: <http://www.discursos.org/unpublished%20articles/cogn-dis-anal.htm> (дата звернення: 04.06.2018).

ДЖЕРЕЛО ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ:

20. Bailey P. Constantin Brancusi. Writers on Artists. London, New York, Delhi, Sydney, Munich, Paris, Johannesburg: DK Publishing, 2001. P. 256–261.